

13-04-2016

Sagsnr.
2015-0284826Dokumentnr.
2015-0284826-2Sagsbehandler
Katrine Madsen**Bilag 1. Løsningsforslag – BUUs forvaltningsspecifikke effektiviseringer**

Nedenfor fremgår samlet forslag til løsning af Børne- og Ungdomsudvalgets forvaltningsspecifikke effektiviseringer til budget 2017, der udgør i alt 120,8 mio. kr.

Forslagene udgør:

- Fem forslag (forslag A-E) som er en reperiodisering af tidligere års budgetforslag. Effektivisering udgør i alt 5,0 mio. kr. i 2017
- Fem forslag (forslag F-J) som er nye effektiviseringsforslag. Effektivisering udgør i alt 31,4 mio. kr. i 2017
- De resterende forslag for i alt 84,4 mio. kr. i 2017, som er tidligere års budgetforslag med stigende profiler, der fremsættes uændret.

Af tabellen fremgår desuden implementeringsstatus for de tidligere års budgetforslag (stigende profiler), som uddybes i den konkrete tekst for forslaget. Med implementeret betyder det, at budgetændringen er foretaget på de berørte enheder, og at de relevante handlinger som følge af budgetændringen, herunder personaleændringer er foretaget. Med delvist implementeret betyder det at budgetændringen er udmeldt til de berørte enheder, men at nogle af de konkrete handlinger, som følge af budgetændringen ikke er fuldt gennemført. De forslag som ikke er implementeret er kun de nye effektiviseringsforslag.

Tablet 1. Samlede løsningsforslag til forvaltningsspecifikke effektiviseringer på Børne- og Ungdomsudvalgets område

Nr.	Forslag	2017	2018	2019	2020	Total	Status
	Tidligere års budgetforslag (Stigende profiler) - reperiodiseret						
A	Bedre kapacitetsudnyttelse på dagområdet	2,00	3,11	0,00	0,00	5,11	Delvist implementeret
B	Modtagelsesklasser – mere effektiv organisering	0,00	1,53	0,00	0,00	1,53	Ikke implementeret
C	Effektiviseringer på bygningsrelaterede udgifter som følge af ny struktur på fritidsområdet	2,00	5,70	5,70	3,70	17,10	Delvist implementeret
D	Effektiviseringer på ledelse og administration som følge af ny struktur på fritidsområdet	1,00	2,80	3,70	1,40	8,90	Delvist implementeret
E	Ændret indkøbsadfærd i BUF	0,00	2,04	0,00	0,00	2,04	Delvist implementeret

	Total – tidligere års budgetforslag - reperiodiseret	5,00	15,18	9,40	5,10	34,68	
	Nye effektiviseringsforslag						
	Dag- og fritidstilbud						
F	Reduktion i antal pavilloner	4,60	3,50	0,00	0,00	8,10	Ikke implementeret
G	Dækningsgrader på 0-6 års området	15,00	15,00	0,00	0,00	30,00	Ikke implementeret
	Skole					0,00	
H	Afskaffelse af AfterEAT	2,50	0,00	0,00	0,00	2,50	Ikke implementeret
	Special					0,00	
I	Mindreudgifter til køb af STU-pladser	8,27	6,73	0,00	0,00	15,00	Ikke implementeret
J	Ændret metode for takstberegning i BCK	1,00	0,00	0,00	0,00	1,00	Ikke implementeret
	Total – nye effektiviseringsforslag	31,37	25,23	0,00	0,00	56,60	
	Tidligere års budgetforslag - uændret						
	Tidligere års budgetforslag godkendt i ØU						
	Tværgående forslag						
3	Bedre styring af centrale puljer	0,92	0,00	0,00	0,00	0,92	Implementeret
5	Halvering af puljen til personlig assistance	1,63	0,00	0,00	0,00	1,63	Implementeret
6	Intern drift i områderne	0,56	0,00	0,00	0,00	0,56	Implementeret
	Stigende profiler på mindre tværgående kommunale forslag (Citizen)*	2,90	0,00	0,00	0,00	2,90	Implementeret
	Øvrige mindre stigende profiler*	4,36	0,00	0,00	0,00	4,36	Implementeret
	Total - tværgående	10,37	0,00	0,00	0,00	10,37	
	Dagtilbud						
9	Effektivisering på dagtilbudsområdet som følge af lavere gennemsnitlig pladspris ved nyanlæg	5,40	4,30	0,00	0,00	9,70	Delvist implementeret
10	Omlægning af udflytterbørnehaver	2,25	2,25	0,00	0,00	4,50	Delvist implementeret
11	Tilpasning af kapaciteten i dagplejen til den faktiske aktivitet	2,55	2,55	0,00	0,00	5,10	Delvist implementeret
13	Omlægning af små og deltidsåbne børnehaver	1,23	0,00	0,00	0,00	1,23	Delvist implementeret
14	Effektivisering som følge af en kortere åbningstid på 0-6 års området	5,21	0,00	0,00	0,00	5,21	Implementeret
	Total - dagtilbud	16,64	9,10	0,00	0,00	25,74	
	Skoler						

18	Besparelse på særlige profilskoler og udskolingsdynamoer	9,19	0,00	0,00	0,00	9,19	Implementeret
19	Heldagsskoler	1,97	0,00	0,00	0,00	1,97	Implementeret
21	Afskaffelse af tosproget undervisning	5,51	0,00	0,00	0,00	5,51	Implementeret
22	Omprioritering og effektivisering af undervisningen i dansk som andetsprog	5,82	0,00	0,00	0,00	5,82	Implementeret
23	Midlertidig besparelse på den årlige driftsbevilling til skolemad (EAT)	-1,02	0,00	0,00	0,00	-1,02	Implementeret
31	Sangskolen	0,24	0,00	0,00	0,00	0,24	Delvist implementeret
	Total - skoler	21,71	0,00	0,00	0,00	21,71	
	Specialområdet						
21	Afskaffelse af tosproget undervisning	0,82	0,00	0,00	0,00	0,82	
22	Omprioritering og effektivisering af undervisningen i dansk som andetsprog	0,10	0,00	0,00	0,00	0,10	
38	Bedre kapacitetsudnyttelse på specialskoler	2,96	0,00	0,00	0,00	2,96	Implementeret
40	Harmonisering af serviceniveau på specialundervisningsområdet	8,17	0,00	0,00	0,00	8,17	Implementeret
42	Børnecenter København	0,18	0,90	0,00	0,00	1,08	Delvist implementeret
	Total - specialområdet	12,23	0,90	0,00	0,00	13,13	
	Sundhed						
43	Ny teamsammensætning på store klinikker i Børne- og Ungdomstandplejen	2,14	0,10	0,00	0,00	2,24	Delvist implementeret
46	Centralisering af telefoni i Børne- og Ungdomstandplejen	0,94	0,00	0,00	0,00	0,94	Delvist implementeret
	Total - sundhed	3,08	0,10	0,00	0,00	3,18	
	Total – tidligere års budgetforslag godkendt i ØU	64,03	10,10	0,00	0,00	74,13	
	Tidligere års budgetforslag – uændret – godkendt i BUU						
7	Husleje i områderne	0,20	0,00	0,00	0,00	0,20	Implementeret
8	Personaletilpasning i områderne	3,10	5,20	0,00	0,0	8,30	Delvist implementeret
25	Skolemad (EAT) - Reduktion i muligheden for tilskud	2,00	0,00	0,00	0,00	2,00	Delvist implementeret
36	Nyt serviceniveau på fritidsområdet	15,10	0,00	0,00	0,00	15,10	Implementeret

44	Nedlæggelse af små klinikker i Børne- og Ungdomstandplejen (inkl. investering i tandlægestol på Christianshavns skole)	0,00	0,30	0,00	0,00	0,30	Ikke implementeret
47	Centralisering af indkøb i Børne- og Ungdomstandplejen	0,00	0,40	0,00	0,00	0,40	Ikke implementeret
48	Bortfald af midlertidigt orto-team i Børne- og Ungdomstandplejen	0,00	2,10	0,00	0,00	2,10	Ikke implementeret
Total – tidligere års budgetforslag - uændret – godkendt i BUU		20,40	8,00	0,00	0,00	28,40	
Total – tidligere års budgetforslag uændret		84,43	18,10	0,00	0,00	102,53	
Hovedtotal		120,80	58,51	9,40	5,10	193,81	

*Forslagene udspecificeres sidst i dokumentet.

De fem budgetforslag fra budget 2016, som ønskes reperiodiseret er godkendt i deres oprindelige form Økonomiudvalget i juni 2015. Hvis Børne- og Ungdomsudvalget godkender forslaget til reperiodisering vil udvalget derfor skulle fremsende disse forslag til re-godkendelse i Økonomiudvalget. De ændringer der foreslås foretaget fremgår af nedenstående tabel 2.

Tabel 2. Ændring i budgetforlag for budget 2016 (stigende profiler), som er godkendt i ØU

Nr.	Effektiviseringsforslag	Tidligere profil for 2017	Ny profil i 2017	2018	2019	2020	Total
A	Bedre kapacitetsudnyttelse på dagområdet	5,11	2,00	3,11	0,00	0,00	5,11
B	Modtagelsesklasser – mere effektiv organisering	1,53	0,00	1,53	0,00	0,00	1,53
C	Effektiviseringer på bygningsrelaterede udgifter som følge af ny struktur på fritidsområdet	5,73	2,00	5,70	5,70	3,70	17,10
D	Effektiviseringer på ledelse og administration som følge af ny struktur på fritidsområdet	2,43	1,00	2,80	3,70	1,40	8,90
E	Ændret indkøbsadfærd i BUF	2,04	0,00	2,04	0,00	0,00	2,04
Total – stigende profiler reperiodiseret		16,84	5,00	15,18	9,40	5,10	34,68

	Sum af uændrede forslag godkendt i ØU	64,03	64,03			
	Total – stigende profiler	80,87	69,03			
	Difference		11,84			

Økonomiforvaltningen har samtidig behov for at vide, hvilke nye effektiviseringsforslag, der erstatter de tidligere års budgetforslag, der bliver reperiodiseret. Dette er så der er sammenhæng imellem det samlede beløb på 80,87 mio. kr. i tidligere års budgetforslag (kaldet stigende profiler), som fremgår af Indkaldelsescirkulæret og Børne- og Ungdomsudvalgets fremsendte forslag. Som det fremgår af tabel 2 skal de nye effektiviseringsforslag udgøre i alt 11,84 mio. kr. De nye effektiviseringsforslag som erstatter de reperiodiserede tidligere års budgetforslag fra budget 2016 fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Forslag der erstatter det manglende beløb af effektiviseringer af tidligere års budgetforslag (stigende profiler)

Nr.	Effektiviseringsforslag	2017	2018	2019	2020	Total
H	Afskaffelse af AfterEAT	2,50	0,00	0,00	0,00	2,50
I	Mindreudgifter til køb af STU-pladser	8,50	6,50	0,00	0,00	15,00
J	Ændret metode for takstberegning i BCK	0,84	0,00	0,00	0,00	0,84
	Total	11,84	6,50	0,00	0,00	18,34
	Manglende stigende profiler	11,84				

*Forslagets profil er på i alt 1,0 mio. kr. De øvrige 0,3 mio. kr. udgør en del af udvalgets forvaltningsspecifikke effektiviseringer.

Budgetforslag fra 2016 (stigende profiler), der ønskes reperiodiseret

A. Bedre kapacitetsudnyttelse på dagområdet – 2,0 mio. kr. i 2017 / 5,1 mio. kr. i alt

Der er i dag bedre mulighed end tidligere for at omlægge driftsmæssige dyre pladser til billigere pladser uden at gå på kompromis med den faglige kvalitet. Det skal ses i lyset af, at udbygningen af kapaciteten på 0-5 års området har betydet, at Københavns Kommune har genindført servicemålet om at tilbyde pasning inden for fire kilometer fra bopælen. Derudover vil Fremtidens Fritidstilbud formodentlig frigøre kapacitet, som kan udnyttes på 0-5 års området. Selvom der er udbygget 0-5 års kapacitet de sidste år, så er der stadig i udvalgte byområder i København behov for at udbygge yderligere pladser for fremadrettet at sikre pasningsgarantien i København.

Konkret er forvaltningen i gang med at sammenholde den nuværende og kommende pladssituation i hvert enkelt byområde og vurdere om dyre institutioner og/eller institutioner med tomme pladser kan erstattes af billigere institutionsløsninger. Det vil resultere i tre typer af konkrete forslag, hvor driftsøkonomien vurderes i forhold til pladssituationen:

- Dyre institutioner erstattes af billigere institutioner med anvendelse af anlægsmidler
- Lukning af institutioner, hvor den umiddelbare vurdering er, at kapaciteten er til stede i andre institutioner ved brug af merindskrivning/opnormering
- Lukning af dyre institutioner, hvor der er udfordringer med tomme pladser og anlæg af erstatningspladser, hvis det er i et område med merbehov.

Forvaltningen skønner, at forslagene vil kunne generere et provenu på 2,0 mio. kr. i 2017 stigende til 5,1 mio. kr. i 2018. Da der allerede er gennemført en effektivisering i 2016 på 5,0 mio. kr. giver dette en samlet effektivisering i 2016-2018 på 10,1 mio. kr.

Det er forudsat i forslaget, at merindskrivning/opnormering i højere grad benyttes som en del af den samlede kapacitet. Der er i dag merindskrivning i udvalgte områder af byen. Merindskrivning benyttes primært ved tilsandingsproblematikker i integrerede institutioner eller ved specifikke forhold, som nødvendiggør en indskrivning udover normeringen. Merindskrivningen medfører, at gennemsnitsudgiften pr. barn falder i institutionen, som følge af at de faste udgifter til husleje og forbrug falder pr. barn. Normeringen pr. barn bliver den samme.

Merindskrivning betyder også, at behovet for nyanlæg falder. Det samlede effektiviseringsforslag for 2016-18 udgør en effektivisering på 10,1 mio. kr. Dette svarer til, at der skal etableres 8 vuggestuegrupper mindre. Dette svarer til, at der ikke skal anlægges 8 grupperum, som ville koste ca. 34 mio. kr. i anlæg at etablere.

I dag kan institutionerne ansøge om merindskrivning, og hver ansøgning vurderes af forvaltningen i forhold til behov og indskrivning i nærområdet. Samtidig har alle institutioner, via budgetmodellen, mulighed for at indskrive for op til 200.000 kr. pr. år, hvis de passer børn udover deres normering. Der er altså et muligt potentiale ved at benytte merindskrivning/opnormering som en del af den samlede kapacitet.

Muligheden for i perioder at gennemføre en merindskrivning, vil give institutionerne en mere fleksibel styring med optag af børn. En mulighed der pt. efterlyses af flere institutioner. Det vil højne kvaliteten, at der kan planlægges med merindskrivning og således sikres en stabil personalenormering hen over året, hvor for mange udsving, hvor institutionerne fyrer og hyrer skaber en lavere faglig kvalitet. Dette skal kombineres med, at man i perioder arbejder med pålagt merindskrivning, således at forvaltningen samlet set kan klare sig med mindre fri kapacitet til at opsuge udsving i børnetallet.

B. Modtagelsesklasser – mere effektiv organisering – 0,0 mio. kr. i 2017 / 1,7 mio. kr. i alt

Modtagelsesklasser er for nytilkomne tosprogede elever, som slet ikke taler dansk. Eleverne kan gå i modtagelsesklasse i max. to år, hvorefter de udsluses til almindelige klasser eller andre skoletilbud. Sigtet med modtagelsesklasser er at bibringe eleverne de basale dansksproglige forudsætninger og gøre dem i stand til at følge undervisningen i en almindelig klasse.

Den nuværende tildelingsmodel bygger på en fast normering på 12 elever i hver klasse, og det er uanset det faktiske antal elever i klassen. Som konsekvens af regeringens topartsforhandlinger med KL er det nu muligt at have op til 15 elever i klassen. Forvaltningen er, med afsæt i BUU-beslutningen den 9. marts, ved at udarbejde en ny modtagermodel, som skal erstatte de nuværende modtagerklasser, som forventes forelagt for udvalget i efteråret 2016. Modellen skal sikre et mere fleksibelt og differentieret tilbud med fokus på elevers progression. Med modellen vil forvaltningen fremlægge en ny tildelingsmodel, der understøtter intentionerne om hurtigere udslusning i almenområdet. Når modellen fremlægges vil det samtidig beskrives hvilken effekt en ny model og tilhørende effektivisering vil have for de berørte børn og skoler.

Det blev besluttet i budget 2016 at tage en effektivisering på 0,2 mio. kr. i 2016 og 1,5 mio. kr. i 2017. Det foreslås at rykke effektiviseringen i 2017 til 2018 af hensyn til at få modellen endeligt udarbejdet, samt at vurdere om effektiviseringen fortsat kan indhentes i betragtning af det antal flygtninge, som kommunen skal modtage.

C. Effektiviseringer på bygningsrelaterede udgifter som følge af ny struktur på Fritidsområdet – 5,7 mio. kr. i 2017 / 22,5 mio. kr. i alt og D. Effektiviseringer på ledelse og administration som følge af ny struktur på fritidsområdet – 2,4 mio. kr. i 2017 / 9,2 mio. kr. i alt

Med afsæt i den ny struktur på fritidsområdet sker der en række strukturændringer i de kommende år, idet fritidstilbuddene i højere grad samles tæt på skolerne. Dermed bortfalder behovet for bygningsrelaterede udgifter så som følgeordninger og den budgettildeling der i dag gives pr. hus reduceres som følge af det færre antal huse. Samtidig giver en ny struktur mulighed for at udnytte lokalerne bedre, hvilket på sigt vil give en reduktion i udgifterne til husleje, rengøring, el, vand og varme mm.

Samtidig medfører den nye 1:1 struktur omkring hver enkelt skole et fald i behovet for ledelse, idet den nuværende struktur indeholder en pædagogisk leder på hver enkelt lokation, som fremadrettet samles i en fælles ledelse omkring hver enkelt skole.

Da byggesagerne i forbindelse med Fremtidens Fritid er forsinket, er det ikke længere muligt at indhente de forventede effektiviseringer i 2017 og 2018. Derfor foreslås i effektiviseringerne reperiodiseret, så den fulde effektivisering først er indfaset i 2019.

Periodiseringen af effektiviseringen foreslås derfor fremrykket, så det svarer til det nye effektiviseringspotentiale.

	2017	2018	2019	2020
Forventede effektiviseringer i budget 2016				
Besparelse på ledelse	1.000	2.800	3.700	1.400
Besparelse som følge af færre huse	2.000	5.700	5.700	3.700
I alt – forventet effektivisering	3.000	8.500	9.400	5.100
Reduktion i effektivisering som følge af forsinkede byggesager				
Reduktion i effektivisering	-3.000	-1.308	0	
Ny periodisering af effektivisering	0	7.192	9.400	5.100

E. Ændret indkøbsadfærd i Børne- og Ungdomsforvaltningen – 2,5 mio. kr. i 2016, i alt 8,0 mio. kr.

Forslaget om ændret indkøbsadfærd tager udgangspunkt i, at hvis der reduceres i antallet af indkøb, der gennemføres på skoler og institutioner, kan der spares i procesomkostninger. Beregningen af effektiviseringen tager udgangspunkt i, hvad det koster at foretage et varekøb fra behovsaflæring, til bestilling, kontering og modtagelse af varer. ØKF har i en analyse af indkøbsadfærden antaget, at det koster 250 kr. at foretage et varekøb i BUF. Der vurderes på nuværende tidspunkt at være et potentiale på op til 8 mio. kr. i forbindelse med en ændret adfærd omkring indkøb f.eks. ved køb af større mængder ad færre gange svarende til en samlet reduktion i antallet af indkøb i BUF på 24.000 gange årligt. Datatræk viser, at eksempelvis klyngerne i gennemsnit indkøber omkring 1500 gange og skolerne omkring 1000 gange på et år.

Forvaltningen har i 2016 været i gang med at kigge nærmere på indkøbsadfærden i Børne- og Ungdomsforvaltningen i forbindelse med de udfordringer, der i øvrigt er på indkøbsområdet ifht. overholdelse af indkøbsaftalerne (compliance) og brugen af Netbutikken. Det vurderes på den baggrund, at institutioner og skoler ikke på nuværende tidspunkt har alle de værktøjer, der er nødvendige for at gennemføre den fulde effektivisering på indkøbsadfærden.

Forvaltningen foreslår derfor, at effektiviseringen udskydes, så effektiviseringen først kommer til at få effekt fra 2018. Derved kan effektiviseringen sammentænkes med følgende øvrige tiltag på indkøbsområdet:

- *Afprøvning af administrative arbejdsfællesskaber.* Med de administrative arbejdsfællesskaber vil der blive afprøvet hvilke administrative opgaver, herunder indkøb, som bedst kan løses i lokale arbejdsfællesskaber, samtidig med at der udvikles standardprocedurer for de relevante opgaver. Afprøvningen forudsætter en finansiering af investeringscasen.
- *Udrulning af økonomistyringssystemet Kvantum.* Det nye fælleskommunale IT-system vil give skoler og institutioner værktøj til styring af indkøb.
- *Udvikling af ny og mere brugervenlig Netbutik.* KS er i gang med at udvikle en ny og mere brugervenlig Netbutik, der skal gøre det mere gennemskueligt for skoler og institutioner, hvordan de skal anvende indkøbsaftalerne. Udviklingen forudsætter at den kommende investeringscase bliver finansieret.

Alle de ovenstående tiltag på indkøbsområdet medfører i sig selv effektiviseringer på indkøb og administrative medarbejderressourcer, hvorfor deres implementering samtidig vil give anledning til at gennemføre effektiviseringens størrelse.

Forvaltningen vil i gennemgang af effektiviseringen, vurdere om der kan være andre strukturelle årsager til at effektiviseringen ikke kan gennemføres, herunder lagerplads og leveringsordninger der forhindrer større indkøb.

Nye effektiviseringsforslag

Dag- og fritidstilbud

F. Reduktion i antal pavilloner – 4,6 mio. kr. år 2017 / 8,1 i mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Dagtilbud
Effektiviseringstype	Effektivisering af opgaveløsning
Effekt af forslaget	Der opsiges leje af 3 pavilloner, der har været anvendt til tidlig opstart af daginstitutioner og til genhusning. Lejemålene opsiges først, når de ikke er i brug, og der forventes ikke at være behov for dem fremover. Forslaget vil derfor ikke berøre børn og medarbejdere og har ingen effekt på pladsprisen.
Inddragelse	Da forslaget ikke har effekter for børn og medarbejdere, er der ikke foretaget decentral inddragelse.

Børne- og Ungdomsforvaltningen anvender pavilloner på 20 adresser. Pavillonerne anvendes for det første til tidlig opstart af institutioner, hvor nye institutioner opstartes i pavilloner og så flyttes til deres permanente lokation, når bygningerne står færdige. Herudover anvendes pavillonerne til midlertidig genhusning af institutioner f.eks. pga. ombygning, midlertidige problemer med bygninger og lignende. Forvaltningen har foretaget en gennemgang af pavillonerne og deres nuværende brug og sammenholdt det med det forventede kapacitetsbehov for de kommende år.

Det vurderes, at 2 pavilloner kan fjernes i 2016 og yderligere 1 pavillon kan fjernes i 2017. Fjernelsen af pavillonerne vil medføre en effektivisering på leje og andre driftsudgifter til pavillonerne på 4,4 mio.kr. i 2017 og 8,1 mio.kr. i 2018 og frem.

Pavillonerne opsiges først, når de ikke er i brug, og opsigelsen vil derfor ikke medføre ulemper for genhusede institutioner. I forslaget er forudsat, at igangværende byggeprojekter afsluttes som planlagt. Hvis der sker store forsinkelser af byggerierne, vil det kunne forsinke afviklingen af pavillonerne og dermed indhentelsen af effektiviseringen. Forslaget er baseret på det forventede kapacitetsbehov de kommende år, hvis kapacitetsbehovet stiger væsentligt udover det forventede, kan der blive behov for pavillonerne.

G. Faldende dækningsgrader på 0-6 års dagtilbud – 15,0 mio. kr. i 2017 / 30,0 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Dagtilbud
Effektiviseringstype	Effektivisering på baggrund af fald i aktivitet
Effekt af forslaget	Vedtagelse af forslaget vil reducere udvalgets budget uden, at pladsprisen bliver reduceret.
Inddragelse	Ingen
Investering	Ingen

Der forventes en lavere aktivitet på dagområdet end forudsat i udvalgets budgetramme. Det er forvaltningens vurdering, at der er tale om en varig tilstand, men det præcise omfang, og i hvilken grad årsagen er hhv. ændringer i børnetallet eller ændringer i dækningsgraden, er på nuværende tidspunkt svært at sige.

Mindreaktiviteten skal ses i sammenhæng med, at udvalget tidligere varigt har finansieret stigende aktivitet og dækningsgrader i budget 2014 for 23,8 mio. kr. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at der vil være faldende aktivitet svarende til op mod 30 mio. kr. Forvaltningen foreslår, at forslaget gennemføres med 15 mio. kr. i 2017 og yderligere 15 mio. kr. i 2018, da der er usikkerhed forbundet med aktivitetsforventningerne. Forvaltningen vil følge aktiviteten tæt i den kommende periode, så det er muligt at korrigere den stigende profil ifht. budget 2018.

Skoler

H. Ophør af eftermiddagsmad på skoler – After EAT – 2,5 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Undervisning
Effektiviseringstype	Servicereduktion
Effekt af forslaget	Elever i 4.-9. klasse får ikke længere mulighed for at købe eftermiddagsmaden AfterEAT gennem EAT-ordningen. Ordningen bruges i dag i gennemsnit af 10 elever pr. skole pr. dag. Forslaget har ingen effekt på pladsprisen.
Inddragelse	En gruppe af skoleledere er blevet hørt om forslaget, og de vurderede at forslaget var en god måde at effektivisere på uden at det ramte kernerdriften.
Investering	Ingen
Tidligere beslutninger	AfterEAT blev indført ifbm. Budget 2014

Med folkeskolereformen fik eleverne en længere og mere aktiv skoledag. Derfor blev der i Budget 2014 afsat 2,5 mio. kr. årligt til en ordning med eftermiddagsmad til elever i 4.-9. klasse. Baggrunden for ordningen var et ønske om at tilbyde eleverne på mellemtrin og udskoling et sundt eftermiddagsmåltid, så de fik energi

til hele skoledagen. Man forudsatte, at elever i indskolingen får eftermiddagsmad i KKFO eller fritidshjem.

På de 43 skoler med EAT, blev løsningen et tilbud om at købe eftermiddagsmad gennem EAT-ordningen med forudbestilling og betaling på elevens EAT-konto.

Det er forholdsvis få elever, der har benyttet sig af After EAT, i gennemsnit under 10 elever pr. skole pr. dag og det har ikke været muligt at afholde de samlede udgifter indenfor de afsatte 2,5 mio. kr. årligt. Den lave tilslutning hænger sammen med, at det har været vanskeligt for skolerne, at få håndtering, afhentning og spisning af eftermiddagsmaden til at passe ind i skoledagen. Desuden er det for nogle forældre en barriere, at maden koster 12 kr. pr. måltid og skal forudbestilles.

På de 12 madskoler med eget produktionskøkken produceres eftermiddagsmad lokalt og er udelukkende finansieret af forældrebetalingen. Disse skoler kan derfor fortsætte ordningen uafhængig af effektiviseringen.

I budget 2014 blev der yderligere afsat i alt 4 mio. kr. til anlæg i hhv. 2014 og 2015. Disse midler er anvendt til generelle investeringer i udstyr, inventar og kapacitet på skolemadsområdet, og går således ikke tabt som følge af ordningens ophør.

Konsekvensen ved ophør af AfterEAT er ikke så stor, da der ikke er særlig mange elever, der har benyttet ordningen. Eleverne kan dog stadig have et behov for at få et måltid om eftermiddagen. Omfanget af dette behov er ikke afdækket og vil fremadrettet skulle dækkes via forældrene. Det er en mulighed at stoppe tilbuddet allerede for skoleåret 2016/17.

Special

I. Mindreudgifter til køb af STU-pladser – 8,3 mio. kr. i 2017 / 15 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Specialundervisning
Effektiviseringstype	Omlægning af opgave
Effekt af forslaget	Det har i nogle år været praksis, at STU-eleverne kommer på pause hurtigere, så der ikke betales for pladsen, når den ikke er i brug. Dette har betydet, at der i nogle år har været mindreudgifter, som nu kan tages som en varig effektivisering. Da praksis har eksisteret i nogle år, har udbyderne af STU allerede tilpasset sig faldet i indtægten. Forslaget har ingen effekt på pladsprisen.
Inddragelse	Ikke relevant, da effektiviseringen ikke rammer institutioner, som noget nyt, da mindreforbruget har

	optrådt siden 2015.
Investering	Ingen investering
Tidligere beslutninger	BUU 14/5-2014 nr. 11, A3 beskriver resultatet af annonceringen, som har ført til lavere priser.

Forvaltningen forventer en effektivisering på 15 mio. kr. på køb af pladser til Særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Denne uddannelse er tilrettelagt for unge, der af fysiske eller psykiske grunde ikke kan gennemføre en anden ungdomsuddannelse, fx unge udviklingshæmmede.

De 10 mio. kr. vedrører dels lavere priser primært som følge af en annoncering, som har ført til lavere priser pr. ung men også som følge af, at der kan fratrækkes særlig moms på STU.

De resterende 5 mio. kr. forventes et færre antal unge end oprindeligt budgetteret. En del af forklaringen på dette er, at forvaltningen i nogle år har arbejdet målrettet på, at STU-eleverne kommer på pause hurtigere, så der ikke betales for pladsen når den ikke er i brug. Dette er også i de unges interesse, så deres uddannelsesklip ikke bliver spildt på pause måneder.

Mindreudgifterne har optrådt siden 2015, og det vurderes derfor ikke, at forslaget har nogen effekt for de institutioner pladserne købes på.

J. Ændret metode for takstberegning i BCK – 1,0 mio. kr. i 2017 / 1,0 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Dagtilbud special og Specialundervisning
Effektiviseringstype	Effektivisering
Effekt af forslaget	Kommuner der køber pladser på specialskoler og på specialdag- og fritidstilbud vil betale en højere pris, da Børnecenter Københavns ydelser fremover vil indgå i taksten. Forslaget har ingen effekt på pladsprisen i København.
Tidligere beslutning	Nej

Børnecenter København (BCK) leverer en række ydelser indenfor fysio-/ergoterapi, psykologbistand og tale-/høreområdet til byens skoler og institutioner. En stor del af ydelserne retter sig mod specialskoler og specialinstitutioner, hvor vi sælger pladser til andre kommuner baseret på en omkostningsbaseret takst.

Ydelserne har ikke tidligere indgået i beregningen af den takst, som opkræves af andre kommuner. Med forslaget vil denne praksis ændres, så ydelserne indregnes, og der genereres en ekstraintægt på ca. 1 mio. kr. Forslaget vil udelukkende have en effekt på den takst, der opkræves i andre kommuner.

Forudsætningerne for forslaget beror på BCK's ydelser i 2015 og den forventede antal solgte pladser i 2016.

Tidligere års budgetforslag (stigende profiler) – uændrede

Nedenstående tekster for de tidligere års budgetforslag (stigende profiler) er siden 1. behandling af budgettet den 9. marts opdateret med en tekst om implementeringsstatus.

Tværgående forslag

3. Bedre styring af centrale puljer – 0,9 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Tværgående
Status for implementering	Forslaget er implementeret i administrationen. Der er ingen ændringer for skoler og institutioner.

Der har de seneste år konsekvent været et mindreforbrug på forvaltningens centrale puljer. Det skyldes først og fremmest en stram budgetstyring på kronebudgettet kombineret med en opdeling af puljerne på relativt mange mindre budgetposter. I budget 2014 var der mere end 100 små puljer med små afvigelser.

Forslaget er implementeret ved at øge frihedsgraden imellem puljerne, således, at midler til puljer og budgetposter kan bruges mere fleksibelt. Således kan forsinkelser og mindreforbrug på én pulje, midlertidigt bruges aktivt for at få en anden aktivitet i gang. Den samlede sum af midler falder således marginalt, men hensigten er, at de små løbende mindreforbrug dels samles sammen og bruges effektivt og dels reduceres i det samlede budget.

5. Halvering af puljen til personlig assistance – 1,6 mio. kr. i 2017 – implementeret

Bevillingsområde	Tværgående
Status for implementering	Forslaget er implementeret og midlerne udmeldt til skolerne.

Puljen til Personlig Assistance er blevet halveret, og de resterende midler indregnet i elevsatsen til skolerne og fordelt efter elevtal. Midlerne til personlig assistance blevet tidligere fordelt via ansøgning og visitation i områderne og går til en personlig assistent til specifikke elever med særlige behov.

Den stigende profil skyldes, at forslaget kun havde 5/12 effekt i 2016 på grund af skoleåret, og fuld effekt i 2017. Forslaget er implementeret og beløbet budgetudmeldt til skolerne.

Den tidligere ordning

I henhold til Folkeskolelovens § 3a skal der, hvis der er behov herfor, gives personlig assistance,
”der kan hjælpe barnet til at overvinde praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen”.

Dette kan fx være ”i form af hjælp til elever med fysiske handicap, hvor eleven har brug for en personlig hjælper i diverse praktiske situationer”. Beslutningen om personlig assistance til barnet kan iværksættes uden indhentelse af en pædagogisk-psykologisk vurdering”.

Målgruppen for personlig assistance er elever med fysiske funktionsnedsættelser og kroniske sygdomme, der har behov for personlig assistance til at overvinde praktiske færdigheder dvs. fx:

- Børn med særlige syndromer
- Blinde børn og børn med synsvanskeligheder
- Børn med CP
- Børn med muskelsvind
- Børn med encoprese (i en længere periode)
- Børn med diabetes
- Børn med multifacetterede vanskeligheder, der er under udredning
- Børn med behov for sondemadning
- Børn med sjældne blodsygdomme
- Børn med immunforsvarsdefekt
- Børn med hjernesvulst

Det er skolelederen, der sørger for at ansætte de personlige assistenter. Den personlige assistance til eleven skal så vidt muligt ydes ud fra princippet ”hjælp til selvhjælp”.

Den implementerede nye ordning

Flere steder i byen har der ikke været fuldt behov for puljen til det direkte formål (elever med behov for personlig assistance), og på denne baggrund er puljen halveret.

Implementeringen ordningen har betydet, at både skoler og områder har sluppet for den administration, der tidligere var forbundet med udarbejdelse og behandlinger af ansøgninger, og ressourcerne anvendes der, hvor skolerne vurderer, at de gør størst gavn.

Konsekvensen af en halvering er, at puljen ved et midlertidigt ekstraordinært stort behov ikke vil være stor nok til at dække udgifterne. Det er dog områdernes vurdering at ekstraudgiften i disse særlige tilfælde kan håndteres indenfor rammerne af områdernes bufferpuljer.

6. Intern drift – 0,6 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Tværgående
Status for implementering	Forslaget er implementeret i de konkrete områder.

Område Nørrebro/Bispebjerg indgår sammen med de øvrige forvaltninger i den kommunale bygning Ørnevej 55 til dækning af underskuddet ved den fælles kantinedrift. Kantinedriften er bortforpagtet, og i forbindelse med forpagtningens ophør pr. 1. juli 2016 udtræder forvaltningen af ordningen. Effektiviseringsbidraget herved for BUF's vedkommende udgør på helårsbasis 300.000 kr.

Område Valby/Vesterbro/Kgs. Enghave er placeret i et privat lejemål på adressen Gl. Køge Landevej 3. En anden lejer i bygningen driver kantinevirksomhed, og der er truffet aftale om, at områdets medarbejdere har adgang til at benytte kantinen. Ordningen vil blive opsagt hvilket på helårsbasis giver et effektiviseringsbidrag på 800.000 kr.

7. Husleje – 0,2 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Tværgående
Status for implementering	Forslaget er implementeret i de konkrete områder.

Nørrebro/Bispebjerg har i øjeblikket lejemål til en større medarbejdergruppe (sundhedsplejen) på 2 adresser (Ørnevej 55 og Kapelvej 44). Ved at samle aktiviteterne på én adresse (Ørnevej 55) formindskes arealanvendelsen og huslejudgiften reduceres. Økonomiforvaltningen har imidlertid iværksat en vurdering af Ørnevej 55, der tager sigte på at ombygge ejendommen med henblik på en effektivisering af arealanvendelsen.

Dagtilbud

9. Effektivisering på dagtilbudsområdet som følge af lavere gennemsnitlig pladspris ved nyanlæg 5,4 mio. kr. i 2017 / 9,7 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Dagtilbud
Status for implementering	Forslaget er delvist implementeret, og bevillingsændringen foretaget på de konkrete berørte dagtilbud. Den resterende implementering sker i takt med kapacitetsudvidelsen af dagtilbudsområdet.

Forvaltningen arbejder kontinuerligt på at sænke den gennemsnitlige enhedspris pr. barn for de forskellige børnetyper i alle forvaltningens tilbud. Der arbejdes således målrettet med at etablere større enheder med henblik på at reducere den gennemsnitlige faste omkostning pr. barn. Det vil sige, at forvaltningens udgifter til eksempelvis kompensationsordninger, rengøring og andre bygningsrelaterede udgifter falder, når der fremover bygges nye pladser.

Under følgende forudsætninger kan beregnes et fremtidigt potentiale ved nyanlæg set i forhold til den gennemsnitlige enhedspris, som forvaltningen anvender i dag.

- Uændret dækningsgrad i brugen af forvaltningens tilbud på dagområdet
- Uændret enhedspris

Forvaltningen vil kunne indhente knap 15 mio. kr. ved fremtidig etablering af billigere pladser.

10. Omlægning af udflytterbørnehaver – 2,3 mio. kr. i 2017 / 4,5 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Dagtilbud
Status for implementering	<p>Forslaget er delvist implementeret. Der er i 2016 realiseret effektiviseringer for i alt 2,5 mio. kr. på følgende institutioner med udflytterkørsel: Asgård, Midgård, Artillerivejens vuggestue og Børnehuset Glyptoteket.</p> <p>Artillerivejens vuggestue havde to udflytterruter, der er blevet sammenlagt til ét udflyttersted, idet den ene rute havde lav belægning.</p> <p>Børnehuset Glyptoteket havde ikke længere behov for en udflytterkørsel, hvorfor institutionen er blevet nednormeret med to udflyttergrupper.</p> <p>Asgårds udflytterdel er blevet nedlagt, da den havde en lav belægning, mens Midgårds udflytterdel har overtaget Asgårds tidligere udflyttersted, der ligger tættere på København end Midgårds oprindelige placering af udflytterdelen.</p>

Forvaltningen er i gang med at omlægge ca. 18 udflytterinstitutioner. Institutionerne er blevet udvalgt ved forskellige udvælgelseskriterier, som at der er en årlig udgift på over 25.000 kr. til kørsel pr. barn, samt at udflytterdelen i institutionerne er defineret som små med under 30 børn. Kørslen med en vognmand koster i gennemsnit 750.000 kr. pr. rute.

Besparselsen kunne indhentes alene ved at flytte pladserne til København. Forvaltningen planlægger dog at kunne indhente besparelsen ved andre håndtag, som er beskrevet i nedenstående tabel. Det fremgår også af tabellen, hvor mange institutioner, der bliver berørt af hvilke håndtag. I alt vil ca. 13 institutioner kunne bevare at være en hel eller delvis udflytterbørnehave, mens ca. 5 institutioner skal flytte pladserne til København.

Håndtag	Indhold	Antal berørte institutioner	Flytning af pladser til København

Samkørsel	To institutioner kører til samme udflytterbørnehave og kan derved benytte samme bus til transport.	2-4	Nej
Pladserne hjemtages	Institutioner som har en udflytterdel, men plads nok til at børnene kan blive på hjeminstitutionen i København, nedlægger udflytterdelen.	5	Ja
Færre kilometre/billigere husleje	Institutioner der kører langt vil blive flyttet til institutioner tættere på København. Besparelsen indhentes primært på kørselsudgifter. Derudover er nogle af institutionerne i dag i dyre 3. mandslejemål, hvorfor der kan indhentes en besparelse på husleje ved reetableringen tættere på København.	7	Nej
Nednormere udflytterdelen	I klynger med flere udflytterinstitutioner med tomme pladser skal antallet af udflytterpladser optimeres. Nednormeringen sker ved at slå udflytterinstitutioner sammen og tilpasse kapaciteten til det reelle behov. Alternativt kan en udflytterdel flyttes hjem og nednormeres, hvis der plads nok på hjemmeinstitutionen i København.	3	Delvist

Effektiviseringen for 2017 er ved at blive implementeret, mens indhentning af effektiviseringen i 2018 fortsat er under planlægning.

11. Optimering og tilpasning af kapaciteten i dagplejen til den faktiske aktivitet – 2,6 mio. kr. i 2017 / 5,1 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Dagtilbud
Status for implementering	Forslaget er delvist implementeret ved at reducere i kapaciteten af helårspladser for 2016, som får stigende effekt i 2017 og 2018.

Antallet af pladser i dagplejen har været faldende over en årrække både i den kommunale dagpleje og den private dagpleje, mens antallet af flerbørnsdagplejer og basispladser har været stigende. (Basispladser indgår i den kommunale dagplejeopgørelse).

I 2014 var der flere ressourcepladser og ubesatte pladser end tidligere, men tendensen i første kvartal 2015 viser, at dette måske er ved at vende. Årsagen hertil er blandt andet, at opsigelsesperioden for flere opsagte langtidssygemeldte er udløbet, at der nu ses en effekt af, at ordningen *pasning af eget barn* er nedlagt, samt at nogle forældre aktivt vælger at flytte deres børn fra store institutioner til dagplejen på grund af størrelsen.

Når der alligevel foreslås en besparelse på dagplejen, skyldes det, at en tilpasning af udbuddet i dagplejen er fleksibelt, det vil sige, at det

er langt hurtigere at ansætte og uddanne dagplejere i takt med øget efterspørgsel, end det er at bygge nye institutioner.

Desuden er en dagplejeplads dyrere end en vuggestueplads. Princippet i forslaget er at sænke omkostningerne i dagplejen, ved at have færre ansatte. Børnene, hos de opsagte dagplejere, vil så kunne fordeles på de tilbageværende dagplejere og dermed reducere antallet af ledige helårspladser.

Forslaget er implementeret ved at reducere i kapaciteten af helårspladser.

Dagplejen har i perioden 2008 til 2015 haft følgende kapacitet:

Antal børn helårspladser	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Første kvartal 2015
Kommunal dagpleje	498	485	499	499	492	456	381	381
Flerbørns-dagpleje	102	120	162	169	171	174	170	171
Privat dagpleje	551	521	375	345	295	271	235	250
Ressource pladser	49	56	52	55	51	50	61	42
Ubesatte dagpleje og flerbørnspl.	21	23	23	25	24	31	52	25
I alt	1.221	1.205	1.111	1.093	1.033	982	899	869

14. Effektivisering som følge af en kortere åbningstid på 0-6 årsområdet – 5,2 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Dagtilbud
Status for implementering	Forslaget er implementeret ved at reducere i bevillingerne til daginstitutioner på 0-6 årsområdet. Nogle daginstitutioner er i gang med at reducere i åbningstiden i samarbejde med forældrebestyrelserne, mens andre har valgt at bevare den nuværende åbningstid. Det er frivilligt for institutionerne, om de vælger at gennemføre reduktionen i åbningstid, da åbningstiden fortsat er et interval.

Forslaget er implementeret ved at reducere åbningstiden med en time pr. uge til et interval på 47 – 55 timer pr. uge mod tidligere 48-55 timer pr. uge. Reduktionen er udmeldt i pladsprisen for dagtilbuddene i 2016. Det er dog op til den enkelte institution om de har valgt at reducere i åbningstiden eller ej.

Skoler

18. Besparelse på særlige profilskoler og udskolingsdynamoer – 9,2 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Skole
Status for implementering	Forslaget er implementeret. Profilskolernes bevillinger er blevet reduceret og kompetencecentre er under etablering.

Forslaget har medført en besparelse på bevillingen til de kommunale profilskoler, lokale profilskoler og udskolingsdynamoerne. Forslaget er implementeret og etablering af kompetencecentre igangsat på de udvalgte skoler.

En del af folkeskolerne i København havde et kommunalt besluttet særpræg, og de modtager en ekstra bevilling som følge deraf. Disse skoler er med til at brede det samlede skoletilbud ud samtidig med, at de kommunale profilskoler og udskolingsdynamoerne er forpligtiget til at udvikle særlige faglige områder for hele det københavnske skolevæsen. Målsætningen med kommunale profilskoler har været en ambitiøs videnscenterfunktion, der ikke er lykkedes i så høj grad, som det oprindeligt var ønsket.

Med folkeskolereformen har alle kommunens skoler, og altså ikke kun skoler med kommunalt besluttet særpræg, fået øget mulighed for at udvikle sig bl.a. gennem udbud af valgfag, indholdet i den understøttende undervisning og åben skole.

Der vil også fremadrettet være brug for at understøtte områder, hvor der er behov for særlig udvikling af de københavnske skoler. Det kan fx være inden for matematik, Dansk som andetsprog eller inkluderende læringsmiljøer. Forvaltningen foreslår derfor følgende model til at håndtere dette behov:

Oprettelse af 7 kompetencecentre

Formålet med kompetencecentrene er at fremme, at inspiration på udvalgte områder breder sig videre til de øvrige skoler i kommunen. Centrenes indsats skal knyttes til forvaltningens øvrige supportindsatser, og der skal i højere grad være en gensidig forpligtigelse omkring brugen af kompetencecentre end tilfældet er i dag med profilskolerne. Det indebærer, at der skal laves konkrete aftaler mellem kompetencecentrene og de øvrige involverede skoler, således at det er klart, hvem der har ansvaret for hvad, og hvordan en given indsats forankres på den enkelte skole.

Valg af temaer til de syv centre bygger dels på en undersøgelse blandt skolelederne og dels på forvaltningens samlede vurdering af, hvor de københavnske skoler generelt har et særligt udviklingsbehov. Det foreslås, at kompetencecentrene skal dække følgende områder: 1) Matematik, 2) Sprog – herunder Dansk som andetsprog, 3) Idræt og bevægelse, 4) Kreativ/praktisk-musisk, 5) Udskolingen, 6) Inkluderende læringsmiljøer og 7) IT/digitalisering. Udover de nævnte temaer, er der også behov for fortsat at fremme vidensdeling på det naturfaglige område. Det vurderes, at denne opgave kan varetages indenfor forvaltningens eksisterende indsats og funktioner som blandt kommer til udtryk i naturfagssatsningen og Bæredygtig Udvikling.

Kompetencecentrene skal bl.a. tilbyde andre skoler vejledning, sparring, inspiration og aktionslæringsforløb. Opgaverne kan variere fra et enkeltarrangement til en længerevarende, gennemgribende indsats. Ydelserne skal være let tilgængelige for lærere og ledere. Det er målet, at der med indsatsen sker en kompetenceopbygning på de enkelte skoler. Udover at arbejde ift. enkeltskoler og dermed bringe gode idéer og erfaringer med sig, skal kompetencecentrene oprette og understøtte netværk på tværs af skolerne. Det enkelte Kompetencecenter kan delvis frikøbe lærere inden for centrets felt fra andre skoler, således at de nødvendige kompetencer i så høj grad som muligt er til stede og tilgængelige.

19. Heldagsskoler – 2,0 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Skole
Status for implementering	Forslaget er implementeret ved at reducere i bevillingen til de konkrete skoler og reducere i skolernes aktivitet.

Forslaget er implementeret ved at der er sket et delvist bortfald af særbevillingerne til heldagsskolerne. Særbevillingen udgjorde i alt ca. 4,4 mio. kr., og der er gennemført en reduktion på 3,3 mio. kr. af bevillingen. Der er dog først fuld effekt i 2017 på grund af at skoleåret først starter i medio 2016.

De berørte skoler er Tingbjerg Skole og Nørre Fælled Skole som modtog en særbevilling som heldagsskoler, der skulle anvendes til flere timer (35 timer på alle klassetrin) samt madordning. Herudover var fritidstilbudet på heldagsskolerne gratis for skolernes elever.

Implementeringen af forslaget har medført et bortfald af særbevilling til øget timetal og gratis fritidstilbud på Nørre Fælled Skole. De to heldagsskoler har derved siden skoleåret 2016/2017 haft samme timetal som kommunens øvrige skoler. Dette giver årlig besparelse på ca. 2,5 mio. kr. En afskaffelse af det gratis fritidstilbud på Nørre Fælled Skole giver derudover en indtægt på ca. 800.000 kr. årligt.

De tidligere heldagsskoler ligger i socialt belastede områder. Særligt Tingbjerg Skole, vil fortsat fremover have udfordringer grundet skolernes geografiske placering. Derfor gives der fortsat midler til madordning, og at eleverne på Tingbjerg Skole fremover fortsat kan deltage gratis i fritidstilbud. Derfor bevarer de tilskuddet på ca. 1,9 mio. kr. årligt.

De tidligere heldagsskoler modtager som de øvrige skoler midler i sin almene budgettildeling via elevsatsen til to-voksenordninger og specialundervisning af elever. Herudover får skolerne i sin almene budgettildeling midler til sociale kriterier og tosprogede elever, som bl.a. skal bruges til undervisning af socialt udsatte elever samt sprogindsats. Skolerne har derfor i sin almene budgettildeling i

forvejen midler, der skal sikre, at der kan tages hånd om skolernes svage elever.

21. Afskaffelse af tosproget undervisning – 6,3 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Skole
Status for implementering	Forslaget er implementeret og de tosprogede lærere er blevet opsagt.

Forslaget er implementeret ved, at der ikke længere bevilges penge til skolerne til tosproget undervisning varetaget af tosprogede lærere.

Den oprindelige idé bag etableringen af tosproget undervisning var, at der i en klasse med en gruppe elever med samme modersmål blev tilknyttet en lærer med tilsvarende modersmål. Denne lærer underviser dermed børnene både på deres modersmål og dansk. Virkeligheden i dag er imidlertid, at mange skoleklasser har en stor sproglig mangfoldighed med elever med mange forskellige sproglige baggrunde. De tosprogede lærere har enten arabisk, tyrkisk, somali, urdu eller albansk som modersmål.

Bevillingen til tosproget undervisning gik øremærket til aflønning af de tosprogede lærere.

Konsekvensen for skolerne, hvor der var tosprogede lærere, vil for nogle elevers vedkommende være, at de har mistet kontakt til en tosproget lærer, som i nogle tilfælde taler elevens modersmål. Det vurderes dog ikke at betyde en forringelse af elevernes udbytte af deres skolegang.

22. Ændring af tildelingsmodel til tosprogede elever – 5,9 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Skole
Status for implementering	Forslaget er implementeret og bevillingerne for skoleåret 2016/17 udmeldt.

BUU besluttede på sit møde d. 24. september 2014, at der fra august 2016 skal ske en omfordeling fra skole til dagområdet på 10 mio. kr. samt en ændring af tildelingskriterierne til skolerne på tosprogsområdet. Dette var for at investere i tidlig indsats overfor tosprogede børn i daginstitutioner, som samtidig vil aflaste skolernes arbejde med børnene senere. Baggrunden for sidstnævnte er, at den nuværende tildelingsmodel har nogle klare udfordringer, herunder at ressourcen til den tosprogede elev udløses uden nogen form for vurdering af barnets behov, at definitionen på ”tosprogethed” er usikker, og at alle typer af tosprogethed (også vestlig) i børnehaveklassen i sig selv er ressourceudløsende, mens det kun er ikke-vestlig tosprogethed som udløser ressourcer i 1. - 9. klasse.

Andelen af elever i København, som modtager undervisning i dansk som andetsprog (DSA), er ifølge skolernes egne indrapporteringer til Undervisningsministeriet, gået fra 16,4 pct. i skoleåret 2011/2012 til 13,7 pct. i skoleåret 2013/2014. Faldet ses også afspejlet i, at der i perioden 2009 til 2014 er sket et fald i antal timer som lærere underviser i DSA. Nedgangen skyldes efter forvaltningens vurdering, at der i et vist omfang er sket en omlægning af DSA-indsatsen, som i stigende grad varetages i almenundervisningen. Nedgangen har ikke haft konsekvenser for tildeling af midler til området, da midlerne har bibeholdt sit hidtidige niveau. Det er således forvaltningens vurdering, at der med faldet i elever, som modtager undervisning i dansk som andetsprog, er rum for at reducere bevillingen til skolerne på baggrund af tosprogs-kriterier.

Forslaget er implementeret ved at reducere i bevillingen til tosprogs-kriterier på 10 mio. kr. (udover de 10 mio. kr. som BUU allerede har besluttet skal flyttes til tidlig indsats) i budgetudmeldingen for skoleåret 2016/17.

Skolemad (EAT)

23. Den årlige driftsbevilling (midlertidig besparelse) – tilbagerulning af midlertidig besparelse på 1,0 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Skole
Status for implementering	Forslaget er implementeret.

De seneste år har der været et mindreforbrug på skolemaden, da salget af forskellige årsager ikke er steget som forventet. I 2014 drejede det sig om ca. 1 mio. kr. Mindreforbruget afhænger dog af, i hvor høj grad salget stiger i løbet af året. Der er mange faktorer, der kan påvirke salget. Det drejer sig f.eks. om antallet af dage, boden har lukket, retternes popularitet, den køkkenansvarliges ambitioner mv. Der arbejdes desuden fra forvaltningens side løbende på, at øge salget.

Mindreforbruget kan derfor indgå som besparelse, så længe salget ikke stiger som tilsigtet. Hvis der derimod sker bare en mindre stigning i salget i løbet af det givne år, vil der blive behov for at øge bevillingen igen for at kunne opretholde den besluttede skolemad. Derfor er der også kun foreslået en et-årig besparelse i 2016.

25. Tilskudsordningen – 2,0 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Skole
Status for implementering	Forslaget er implementeret.

I budget 2014 blev det besluttet at udvide tilskudsordningen til skolemad, så det ikke kun er familier med den allerlaveste indkomst, der kan få tilskud. Udvidelsen betyder, at et barn fra en familie, hvor begge voksne er på kontanthjælp, kan købe skolemad til 15 kr. pr. måltid. Ordningen bliver først indført i 2017.

Der blev i budget 2014 afsat i alt 15,2 mio. kr. til både udvidelse af antallet af skoler med skolemad og udvidelse af tilskudsordningen. Besparelsen er indhentet ved at undlade at udvide tilskudsordningen, hvilket giver en samlet besparelse på 2,0 mio. kr.

Bydækkende enheder

31. Effektivisering på Sangskolen – 0,2 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Skole
Status for implementering	Forslaget er delvist implementeret. Omlægningen er aktiviteter for skoleåret 2016/17 er under planlægning.

For Sankt Annæ Gymnasium, Sangskolen er der ved at blive gennemført følgende effektiviseringer:

1. 120.000 kr. i 2016 stigende til 275.000 kr. i 2017 ved at foretage en analyse af Sankt Annæ Gymnasiums samlede udgifter til administration med henblik på at finde rationaliseringer og omlægninger.
2. 50.000 kr. i 2016 stigende til 75.000 kr. i 2017 ved en nærmere undersøgelse om tilsynet med eleverne ved koncerter og turnéer kan varetages af pædagoger frem for folkeskolelærere. Det skal afklares, i hvilken udstrækning dette giver en besparelse.
3. 50.000 kr. i 2016 stigende til 100.000 kr. i 2017 ved at der foretages effektiviseringer på sanglærernes arbejdstid.

Sangskolen er indstillet på - inden for det nuværende budget - at udbygge tilbuddene til byens øvrige skoler og musiklærere for en værdi på ca. 200.000 kr. Der er allerede etableret en dialog med forvaltningen herom inden for rammerne af ”åben skole” og i forbindelse med kompetenceudviklingen af byens musiklærere.

Fritidsområdet

36. Nyt serviceniveau på fritidsområdet – 15,1 mio. kr. i 2017 (almen- og specialfritidshjem)

Bevillingsområde	Fritid
Status for implementering	Forslaget er implementeret, som følge af Fremtidens Fritid.

Forslaget om nyt serviceniveau på fritidsområdet er gennemført ved at udvalget har truffet beslutning om en ny budgetmodel for

fritidsområdet, som er indarbejdet i budgetudmeldingen for 2016 og frem.

Nedenfor fremgår beskrivelsen af forslaget, som det blev godkendt af BUU i april 2015:

”Med den nye virkelighed på fritidsområdet, som følge af folkeskolereformen og beslutninger om fremtidens fritidsstruktur, foreslår forvaltningen, at der nu aktivt tages stilling til indhold, struktur og serviceniveau i fritidssektoren. Det er vurderingen, at en sådan aktiv stillingtagen medfører en effektivisering på området samtidig med, at der kan drives et attraktivt fritidstilbud under de ændrede vilkår.

Beslutningen om et fremtidigt indhold og serviceniveau understøttes af en ny tildelingsmodel på området, en såkaldt basismodel. Med en basismodel vil forvaltningen prisfastsætte og kortlægge hver enkelt aktivitet/element, som er nødvendig for at drive et tilbud ud fra det politisk besluttede serviceniveau.

I forbindelse med de kommende års effektiviseringsforslag har forvaltningen lagt en række beregningsmæssige forudsætninger ind i en foreløbig beregning af en basismodel. Disse forudsætninger er ikke på nuværende tidspunkt drøftet med det decentrale niveau eller de faglige organisationer, men vil frem mod en fremlæggelse af et egentligt forslag til en ny basismodel blive drøftet med de relevante parter. I selve implementeringen af en ny model vil fleksibiliteten omkring hvordan de enkelte forudsætninger udmøntes i praksis være op til den lokale tilrettelæggelse.

Basismodellen tager udgangspunkt i, at fritidshjemmet får ressourcer til i gennemsnit at have en daglig åbningstid 3 timer om dagen med to personaleressourcer pr. børnegruppe. Personaleressourcen er sammensat af 2/3 pædagog og 1/3 pædagogmedhjælper og børnegruppen tæller i alt 28 børn. I praksis kan åbningstiden og antallet af børn i åbningstiden variere, hvilket skal tilrettelægges i samarbejde med skolen.

Herudover afsættes tid til øvrige opgaver for personalet som eks. forældremøder, MUS-samtaler, kompetenceudvikling etc. Der afsættes 0,4 time pr. dag pr. ansat, hvilket svarer til 80 timer årligt pr. medarbejder i skolernes åbningstid.

Endelig tillægges ressourcer til vikar, åbne- og lukke tjans samt morgenåbent på de institutioner, som står for denne opgave.

I skolernes ferie (12 uger om året) holder institutionen åbent i 10 timer om dagen – også med 2 personaler pr. børnegruppe.

Med denne model vil det kun være muligt at tilbyde deltidsstillinger. For at kunne tilbyde fuldtidsstillinger vil det kræve, at medarbejderen også tilbydes timer i enten skole, klub eller daginstitution, jf. forvaltningens udkast til ny stillingsstruktur.”

Den nye stillingsstruktur er siden da vedtaget.

Specialområdet

38. Bedre kapacitetsudnyttelse på specialskoler – 3,0 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Special
Status for implementering	Forslaget er implementeret. Specialskolerne har planlagt det ændrede aktivitetsniveau for skoleåret 2016/17 som følge af forslaget.

Der er uudnyttet kapacitet på specialundervisningsområdet med tomme pladser set i forhold til skolernes kapacitet og normering. I skoleåret 2013/2014 var der uudnyttet kapacitet for i alt 9,2 mio. kr., mens der i skoleåret 2015/2016 forventes uudnyttet kapacitet for 7,5 mio. kr.

Med den reviderede budgetmodel for specialskoler og specialklasserækker (BUU 23/11-2011) blev der indført afregning af tomme pladser, så skolerne selv skal kunne håndtere 5 pct.'s overbelægning og ikke får nedjusteret budgettet, før de har en underbelægning på mere end 5 pct. i forhold til det normerede.

Formålet med en afregningsmodel er at sikre en effektiv og fleksibel anvendelse af ressourcerne til specialtilbud. Modellen skal sikre, at der ikke gives budget til pladser, der ikke udnyttes, og at der frigøres midler til skoler med overbelægning og samtidig sikre, at specialskolerne har gode muligheder for at tilpasse sig ændringer i aktivitetsniveauet.

Forslaget er implementeret ved at ændre i afregningsmodellen, så der i stedet for 5 pct. afregnes med et bånd på 2 pct. Forvaltningen har endvidere optimeret den centrale styring, så normeringen af skolerne i højere grad følger den faktiske aktivitet. Besparelsen hjemtages ved, at der ikke længere i samme grad betales for tomme pladser, og dermed opnås der en lavere enhedsomkostning pr. elev.

40. Harmonisering af serviceniveau på specialundervisningsområdet – 8,2 mio. kr. i 2017

Bevillingsområde	Special
Status for implementering	Forslaget er implementeret ved at specialskolerne for skoleåret 2016/17 bl.a. har ændret i

	personalesammensætningen, planlagt flere elever i grupperne og tilpasset det samlede antal medarbejdere.
--	--

Børn og unge med særlige behov skal som i de almene folkeskoletilbud have et skoletilbud, hvor de udvikles fagligt og trives socialt og personligt.

En benchmarkundersøgelse har vist, at vi i København for særligt én gruppe af specialskoletilbud målrettet børn og unge med vidtgående indlæringsvanskeligheder (fx Strandparks skolen, Øresundsskolen, Skolen i Ryparken og Fensmarks skolen (kategori 4-skolerne)), har et serviceniveau, der ligger betydeligt over niveauet hos de kommuner, vi normalt sammenligner os med - Århus, Odense, Aalborg.

Der er for skolerne i kategori 4 korrigeret for forskelle i løn mellem København og de øvrige kommuner, og forskellen svarer til at specialskoletilbud i kat. 4 er 9 pct. dyrene end gennemsnittet for Århus, Odense og Aalborg svarende til 13,7 mio. kr. årligt.

Forvaltningen har implementeret forslaget ved at regulere i elevsatsen for alle kategori 4 specialskoler for skoleåret 2016/2017.

Specialskolelederne er i fuld gang med at tilpasse deres skoler til den nye situation, og de vil bl.a. bringe følgende værktøjer i spil med henblik på udmøntning af besparelsen:

- Flere elever i grupperne
- Ændringer i personalesammensætningen
- Tilpasning i antallet af medarbejdere

Der er afsat 0,5 mio. kr. til udvikling af et dokumentationsredskab i forhold til faglig, social og personlig progression hos elever med vidtgående indlæringsvanskeligheder til brug for implementeringen.

42. Effektivisering på BørneCenter København(BCK) – 0,2 mio. kr. i 2017 / 1,1 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Special
Status for implementering	Forslaget er delvist implementeret. Der er igangsat en analyse af BCK's analyser i 2016, der skal medføre en plan for omlægning af centerets ydelser, der skal indhente den resterende effektivisering i 2018.

BørneCenter København er en bydækkende enhed med et måltal på 0,65 mio. kr. ud af et samlet budget på 34 mio. kr. Med forslaget har BCK indhentet hele måltallet.

Børnecenter København (BCK) er gået i gang med omlægning af arbejdsfordeling blandt tale-/hørepedagogerne, som forventes at kunne give en årlig effektivisering på 0,6 mio. kr. I 2016 vil BCK kunne iværksætte personaletilpasning i form af ændring i

tilrettelæggelse af rengøring og pedalarbejde, som vil kunne effektivisere 0,3 mio. kr. I 2017 vil man kunne finde besparelser til 80.000 kr. på speciallægekonsulent samt nedlægge psykiatrinetværket til en besparelse på 100.000 kr. I 2017/18 påtænkes en grundig analyse af BCK's organisering og ressourcefordeling og forventer i den forbindelse at kunne effektivisere opgaveløsninger til en yderligere samlet besparelse på 0,9 mio. kr.

Sundhed

Effektivisering af Børne- og Ungdomstandplejen

43. og 44. Ny teamsammensætning på store klinikker og nedlæggelse af små klinikker – 2,1 mio. kr. i 2017 / 2,2 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Sundhed
Status for implementering	Forslaget er delvist implementeret.

På større tandklinikker kan delegeringsmulighederne fra de dyrere tandlægeressourcer til billigere medarbejdere (tandplejere og klinikassistenter) udnyttes bedre.

Større klinikker vil øge fleksibiliteten ved medarbejders lovlige fravær. Fravær i Børne- og Ungdomstandplejen (BUT) er særligt belastende, idet behandling af børnene kræver tilstedeværelse af både behandler og klinikassistent.

BUT vurderer desuden, at børnetallet pr. tandlægeteam vil kunne øges på de større klinikker. Et større børnetal pr. team kan sandsynligvis ikke fuldt ud kompenseres af bedre delegeringsmuligheder, og vil derfor kunne medføre forlængede undersøgelsesintervaller.

Der er allerede planlagte klinikudvidelser på Sydhavnsskolen, Kirsebærhavens Skole og Brønshøj Skole samt nedlæggelse af klinikkerne på Grøndalsvænget og Rødkilde Skoler, hvilket der kompenseres for ved at tandklinikken på Brønshøj Skoles kommer til at rumme i alt 8 stole. Klinikken på Bavnehøj Skole omdannes til en satellitklinik i organisatorisk enhed med Sydhavnsskolens tandklinik.

Der arbejdes på en udvidelse af tandklinikken på Sønderbro Skole samtidig med nedlæggelse af tandklinikken på Skolen ved Sundet.

46. Centralisering af telefoni og patientadministrative opgaver 0,0 mio. kr. i 2017 / 0,3 mio. kr. i alt

Bevillingsområde	Sundhed
Status for implementering	Forslaget er ikke implementeret, da effektiviseringen først er fra 2018.

Opgaver på mindre klinikker (4 stole og derunder) centraliseres i videst muligt omfang til større centre. Herved forventes, at der kan frigives ressourcer. En centralisering har også ulemper i form af mindre effektivitet og fleksibilitet på de mindre klinikker. Denne ulempe ville til dels kunne elimineres såfremt der kunne etableres større klinikker.

47. Centralisering af klinikernes indkøb af forbrugsvarer 0,42 mio. kr. i 2018

Bevillingsområde	Sundhed
Status for implementering	Forslaget er ikke implementeret, da effektiviseringen først er fra 2018.

Det skønnes, at centraliserede indkøbsprocedurer kan medføre effektiviseringer.

48. Ophør af midlertidigt orto-team 2,1 mio. kr. i 2018

Bevillingsområde	Sundhed
Status for implementering	Forslaget er ikke implementeret, da effektiviseringen først er fra 2018.

Ventelister på tandreguleringsbehandling nedbringes over en treårig periode (2015–17) ved indsættelse af ekstra ressourcer (ekstra team med 1 specialtandlæge, 1 orto-tandplejer og 3 orto-klinikassistenter). De ekstra ressourcer er fundet ved intern omprioritering i BUT og vil ophøre med udgangen af 2017.

Oversigt over mindre effektiviseringsforslag (tværgående forslag og effekter fra budget 2013-15)

Forslag	2017 (i mio. kr.)
Citizen forslag	
Citizen 2018-90/10 model (ICL 2016)	-0,06
Digital Kommunikation	0,08
Forvaltningsspecifik andel af indkøb 2016	2,26
IT understøttelse af telefonibetjening	0,11
Skærmkommunikation	0,03
SMARTbetaling	0,31
Videreførelse af Styrket Borgerkontakt	0,17
Total - citizen	2,90
Øvrige mindre forslag	
Indkøb 2013	0,12
Ejendoms pakke 2014	0,67
Forslag om central energiovervågning og driftssupport af tekniske anlæg i kommunale ejendomme.	0,74
Central styring og genopretning af energiforbrugende tekniske anlæg på mindre ejendomme	1,80
CPR konsolidering	0,07
Energiovervågning af 3. mandslejemål og dialog med udlejer om energirigtig drift.	-0,13
Justering af effektbidragsbetaling	0,28
Printerkonsolidering	-0,12
Reduktion af antallet af alarmpatruljekørsler	0,20
Indkøb 2016	0,32
Tycho Brahes Alle	0,61
Pædagogisk IT - besparelse på bygningsvedligeholdelse, Artellerivej 126	-0,20
Total – øvrige mindre forslag	4,36